

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 60/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených LÖWY & LÖWY s. r. o., Slowackého 56, Bratislava, proti rozhodnutiam Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/142/24K z 1. októbra 2024, sp. zn. VP/162/24K z 1. októbra 2024 a sp. zn. VP/132/24K z 1. októbra 2024 takto

rozhodol:

Návrh **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Návrh navrhovateľov a skutkový stav veci

1. Navrhovatelia sa návrhom doručeným ústavnému súdu 20. decembra 2024 domáhajú preskúmania rozhodnutí Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“), ktorými bolo jednotlivo rozhodnuté, že každý z navrhovateľov porušil povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) podať v lehote do 30. apríla 2024 oznámenie funkcií, zamestnaní a činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) za rok 2023. Navrhovatelia sa domáhajú vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, navrhujú napadnuté rozhodnutia výboru zrušiť a žiadajú priznať náhradu trov konania.

2. Z návrhu a pripojených príloh vyplýva, že navrhovatelia boli 2. novembra 2023 uznesením vlády Slovenskej republiky odvolaní z funkcie členov Súdnej rady Slovenskej republiky. Vychádzajúc z ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, navrhovatelia vychádzali z právneho názoru, že k 30. aprílu 2024 už neboli verejnými funkcionármi a nepodali výboru písomné oznámenie

za rok 2023. Navrhovateľka v 2. rade zmeškala lehotu na podanie oznámenia z dôvodu administratívnej chyby.

3. Na základe uznesení z 18. júna 2024 (č. 206 v prípade navrhovateľky v 1. rade; č. 226 v prípade navrhovateľky v 2. rade a č. 196 v prípade navrhovateľa v 3. rade) začal výbor proti navrhovateľom konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona a požiadal ich o stanovisko k tomuto konaniu. Navrhovateľka v 1. rade sa k uzneseniu o začatí konania vyjadrila listom zo 17. júna 2024 a oznámenie za rok 2023 podala dodatočne 12. augusta 2024. Navrhovateľka v 2. rade sa k uzneseniu o začatí konania vyjadrila listom z 25. júla 2024 a v ten istý deň dodatočne podala aj oznámenie za rok 2023. Navrhovateľ v 3. rade sa k uzneseniu o začatí konania vyjadril listom zo 17. júla 2024 a oznámenie za rok 2023 podal dodatočne 9. septembra 2024.

4. Na dodatočné splnenie povinnosti podať oznámenie však výbor neprihliadal s odôvodnením, že neskôr podané oznámenie je stále porušením povinnosti a neznamená zbavenie zodpovednosti za jej porušenie. Poukázal aj na závery ústavného súdu v uznesení sp. zn. I. ÚS 32/2023, podľa ktorého navrhovateľom neskôr predložené oznámenie nepredstavuje v zmysle ústavného zákona relevantný faktor, ktorý by mal byť pri rozhodovaní o porušení povinností podľa ústavného zákona zohľadnený. Napadnutým uznesením sp. zn. VP/142/24K navrhovateľke č. 1, napadnutým uznesením sp. zn. VP/162/24K navrhovateľke č. 2 a napadnutým uznesením sp. zn. VP/132/24K výbor uložil podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a ods. 16 pokutu vo výške jednej dvanástiny z ich ročného príjmu za výkon verejnej funkcie za predchádzajúci rok, ktorá predstavuje u všetkých navrhovateľov čiastku 1 640,87 eur.

5. Napadnuté rozhodnutia boli navrhovateľom v 1. a 2. rade doručené 4. decembra 2024, navrhovateľovi v 3. rade 6. decembra 2024.

II.

Argumentácia navrhovateľov

6. Navrhovatelia namietajú, že napadnutými uzneseniami výboru bol porušený čl. 1 ods. 1 ústavy a ich základné práva podľa čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

7. Vo vzťahu k označenému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy uvádzajú, že výboru oznámili dôvody, prečo svoju povinnosť podať oznámenie nespĺnili včas. Dôvodom nebol úmysel vyhnúť sa svojej povinnosti ani zatajiť skutočnosti týkajúce sa ich majetkových pomerov, navrhovatelia vychádzali striktne z obsahu ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona a oznámenie za rok 2023 nepodali v domnienke, že ich povinnosť zanikla, keďže k 30. aprílu 2024 už verejnú funkciu nevykonávali. Vychádzali aj z toho, že v obdobnej situácii ani sudcovia po zániku funkcie nemajú povinnosť podávať majetkové priznania za predchádzajúci rok. Navrhovateľka v 2. rade lehotu na podanie oznámenia nestihla z dôvodu administratívnej chyby jej advokátskej kancelárie. Výbor na tieto dôvody a dodatočné splnenie povinnosti zo strany navrhovateľov neprihliadal.

8. Namietané porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy vidia navrhovatelia v tom, že výbor nepostupuje voči všetkým verejným funkcionárom, ktorí porušili povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, rovnako. Poukazujú na medializovaný prípad verejného funkcionára [REDACTED], ktorý je poslancom Národnej rady Slovenskej republiky a zároveň aj splnomocnencom vlády

pre preverenie procesu riadenia zdrojov počas pandémie Covidu-19. Za porušenie zákazu zastávať pozíciu štatutárneho orgánu v súkromnej spoločnosti po dobu dlhšiu ako dva roky mu mala byť výborom uložená pokuta vo výške 6-násobku platu verejného funkcionára. Žiadna sankcia mu však uložená nebola, pretože poslanci vládnucej koalície, ktorí majú vo výbore väčšinu, za uloženie sankcie nehlasovali. Navrhovatelia nemajú prístup k dátam výboru, sú však presvedčení, že nejde o ojedinelý prípad, ktorý postačuje na záver, že je porušená rovnosť verejných funkcionárov pred zákonom. Navrhovatelia sa cítia byť diskriminovaní týmto rozdielnym prístupom.

9. Po začatí konania výboru navrhovatelia v písomných vyjadreniach uviedli dôvody svojho neúmyselného nesplnenia povinnosti a predpokladali, že potom, ako si svoju povinnosť dodatočne splnia, bude konanie voči nim zastavené. Výbor však s nimi ďalej nekonal a neumožnil im vyjadriť sa k jeho rozhodnutiam o uložení sankcie. Tým výbor nerešpektoval obsah základného práva na dobrú správu vecí verejných podľa čl. 1 ods. 1 ústavy v spojení so základným právom zaručeným v čl. 48 ods. 2 ústavy, aby sa vec prerokovala v ich prítomnosti a aby sa mohli vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

10. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (IV. ÚS 177/07, III. ÚS 141/2010, II. ÚS 188/2014). Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním svojho druhu upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018).

11. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že dôkazné bremeno na preukázaní skutočnosti, že oznámenie podľa príslušných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu bolo podané riadne a včas, spočíva na dotknutom verejnom funkcionárovi (I. ÚS 174/09, IV. ÚS 635/2012, IV. ÚS 633/2013, II. ÚS 187/2022).

12. Ústavný súd podľa § 234 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) preskúma, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „príslušný orgán verejnej moci“) je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

13. Podľa § 234 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd prihliadne iba na tie pochybenia príslušného orgánu verejnej moci, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd.

14. V prípade všetkých troch navrhovateľov nie je sporné, že navrhovatelia boli v roku 2023 ako členovia Súdnej rady Slovenskej republiky až do svojho odvolania verejnými funkcionármi. Rovnako nie je spornou skutočnosť, že navrhovatelia v lehote do 30. apríla 2024 nespĺnili povinnosť uloženú im v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona podať oznámenie a túto skutočnosť ani navrhovatelia sami nerozporujú.

15. Nesplnenie svojej povinnosti vysvetľovali navrhovatelia odlišne. V súvislosti s argumentáciou navrhovateľky č. 1 a navrhovateľa č. 3 týkajúcou sa znenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, z ktorého podľa nich vyplýva, že povinnosť podať oznámenie trvá „počas výkonu funkcie“, výbor v napadnutých uzneseniach odkázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 484/2013, v ktorom ústavný súd konštatoval, že „počas celého obdobia a v každom momente aktívneho výkonu funkcie musí byť dodržiavaný tento ústavný zákon, a z tohto dôvodu musí byť jeho dodržiavanie kontrolované. Preto je rozumné, že verejný funkcionár je po ukončení aktívneho výkonu funkcie povinný urobiť oznámenie aj za dobu výkonu funkcie v poslednom kalendárnom roku výkonu funkcie, a to do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku.“. V prípade navrhovateľov išlo o povinnosť podania oznámenia za rozhodné obdobie roka 2023 (od 1. 1. 2023 do 2. 11. 2023), a to napriek tomu, že k 30. aprílu 2024 už neboli verejnými funkcionármi. Uvedená judikatúra ústavného súdu bola potvrdená aj zjednocujúcim stanoviskom ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2010 zo 7. júla 2010, v zmysle ktorého: „Verejný funkcionár má po skončení výkonu funkcie povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. za dobu výkonu funkcie v kalendárnom roku, v ktorom skončil aktívny výkon funkcie, do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku.“

16. Výbor sa vyjadril aj k tvrdeniam, že situáciu možno porovnať so zánikom funkcie sudcu, kde sudcovia nemajú povinnosť po skončení výkonu funkcie podávať majetkové priznanie. Ako výbor uviedol, ide o odlišný formulár, odlišnú povinnosť stanovenú iným právnym predpisom, preto nepovažoval tento argument navrhovateľky č. 1 a navrhovateľa č. 3 za relevantný.

17. Navrhovateľ č. 3 okrem už uvedeného argumentoval, že oneskorené splnenie jeho povinnosti bolo spôsobené ťažkým zdravotným stavom posledných 10 dní, a preto sa ospravedlnil za nedodržanie lehoty. V tomto ohľade výbor poukázal taktiež na judikatúru ústavného súdu, z ktorej vyplýva, že ani nepriaznivý zdravotný stav adresáta uvedenej zákonnej povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona nemôže viesť k automatickému ospravedlneniu nesplnenia tejto povinnosti. Ústavný súd už uviedol, že zlý zdravotný stav ako prekážka nesplnenia si oznamovacej povinnosti podľa ústavného zákona nie je relevantným argumentom a ospravedlnením nesplnenia si tejto povinnosti. Ide o argument ľudsky pochopiteľný, avšak ústavnoprávne z hľadiska nesplnenia oznamovacej povinnosti podľa ústavného zákona irelevantný (IV. ÚS 137/2022, II. ÚS 448/2018). Okrem toho podanie oznámenia je jednorazová povinnosť adresáta, na ktorú mal navrhovateľ č. 3 v roku 2024 dobu štyroch kalendárnych mesiacov.

18. Spoločným argumentom všetkých troch navrhovateľov bolo, že uvedenú povinnosť síce nespĺnili, ale nebolo to z ich strany úmyselné, navrhovateľka č. 2 navyše uvádza, že z jej strany došlo len k administratívnej chybe. Výbor aj v tomto ohľade odkázal na ustálenú judikatúru ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 32/2023, kde ústavný súd konštatoval, že navrhovateľom neskôr (dodatočne) predložené oznámenie podľa názoru ústavného súdu nepredstavuje v zmysle ústavného

zákona relevantný faktor, ktorý by mal byť pri rozhodovaní o porušení povinností podľa ústavného zákona zohľadnený.

19. Ústavný súd v zhode so svojou judikatúrou uvádza, že v prípade preukázania porušenia povinnosti verejného funkcionára nie je v kompetencii výboru upustiť od potrestania a výbor nemá ani moderačné oprávnenie k prípadnému zníženiu pokuty stanovenej v čl. 9 ods. 10 ústavného zákona (II. ÚS 387/2011, III. ÚS 533/2012, III. ÚS 274/2021, I. ÚS 331/2021). Z čl. 9 ods. 6 ústavného zákona vyplýva, že rozhodnutie, ktorým sa konštatuje, že konanie alebo opomenutie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom alebo zákonom, obligatórne obsahuje povinnosť zaplatiť pokutu podľa čl. 10 ústavného zákona. Uloženie pokuty je nevyhnutým dôsledkom preukázaného porušenia povinnosti verejného funkcionára bez ďalšej podmienky trvania protiprávneho stavu v čase vydania rozhodnutia. Ústavný zákon neupravuje možnosť upustiť od uloženia pokuty s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Skutočnosť, že v danej veci išlo o neúmyselné opomenutie povinnosti verejného funkcionára, a ani „intenzita“ porušenia povinnosti nepredstavuje v zmysle ústavného zákona relevantný faktor, ktorý by mal byť pri rozhodovaní o porušení povinností podľa ústavného zákona zohľadnený (I. ÚS 331/2021, II. ÚS 187/2022).

20. Hoci sa navrhovateľom môže zdať postup výboru pri ukladaní pokuty za nesplnenie ich povinnosti prísny a tvrdý, v intenciách ústavného zákona spolu s už ustálenou a dlhoročnou judikatúrou ústavného súdu výbor postupoval v súlade s ústavným zákonom, keďže nemá možnosť moderácie vo vzťahu k výške pokuty a nemá ani možnosť pokutu neuložiť. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenia sú náležité a logicky odôvodnené, nemožno ich považovať za arbitrárne, a preto vo vzťahu k navrhovateľmi namietanému porušeniu ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy napadnutými uzneseniami dospel ústavný súd k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ich návrhu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Namietané porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy a pocit diskriminácie navrhovateľa opreli o skutočnosť, že im ako verejným funkcionárom bola pokuta za porušenie povinnosti podľa ústavného zákona uložená, zatiaľ čo poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] za porušenie zákazu zastávať funkciu štatutárneho orgánu súkromnej spoločnosti ako osobe blízkej vládnej koalícii pokuta uložená nebola.

22. Pokiaľ ide o namietané porušenie rovnosti v právach podľa čl. 12 ods. 1 ústavy, ústavný súd dáva do pozornosti svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že čl. 12 ods. 1 má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu. Ak ústavný súd nedospeje k záveru, že boli porušené základné práva a slobody navrhovateľov, neexistuje ani dôvod na vyslovenie porušenia označeného ustanovenia ústavy (III. ÚS 271/2024, IV. ÚS 511/2024, IV. ÚS 119/07). Označený čl. 12 ods. 1 ústavy primárne neformuluje základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

23. Navrhovateľa tvrdia, že výbor nepostupuje voči všetkým verejným funkcionárom, ktorí porušili povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, rovnako. Pritom jadrom ich argumentu je neuloženie pokuty [REDAKOVANÉ], ktorý porušil zákaz verejného funkcionára zastávať funkciu štatutárneho orgánu v súkromnej spoločnosti, čo je porušenie čl. 5 ods. 3 ústavného zákona.

Ústavný súd konštatuje, že predmetom prieskumu ústavného súdu v tomto konaní nie je rozhodnutie ani postup výboru, ktorým nebola uložená pokuta tretej osobe, hoc by aj bolo v rozpore s ústavným zákonom. Ako už ústavný súd konštatoval, výbor v prípade navrhovateľov rozhodol v súlade s ústavným zákonom, odôvodnenie jeho uznesení nie je arbitrárne, je v línii s ustálenou a početnou rozhodovacou praxou ústavného súdu. Argumentácia navrhovateľov, ktorá ani nedáva tvrdené porušenie princípu rovnosti v právach do súvisu s tvrdeným porušením ich základného práva (okrem samotného výsledku uloženia alebo neuloženia pokuty), je vágna, a preto neposkytla ústavnému súdu priestor skúmať pochybnosti o rovnakom prístupe výboru pri udeľovaní sankcií. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyhodnotil túto námietku navrhovateľov ako zjavne neopodstatnenú.

24. K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy v spojení so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (dobrá správa vecí verejných, prerokovanie vecí v prítomnosti a možnosť vyjadriť sa ku všetkým dôkazom) ústavný súd konštatuje, že z napadnutých uznesení výboru, ako aj zo samotných vyjadrení navrhovateľov vyplýva, že všetci navrhovatelia boli informovaní o začatí konania podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona a súčasne podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona boli výborom požiadaní o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu. Každý z navrhovateľov výboru svoje stanovisko poskytol, mal teda možnosť a priestor vyjadriť svoje argumenty. Dôkazné bremeno preukázania, že podanie oznámenia splnili riadne a včas, niesli navrhovatelia, ktorí nesplnenie povinnosti v svojich stanoviskách nerozporovali. Postup výboru bol v súlade s ústavným zákonom, navrhovatelia si boli vedomí, aké konanie bolo iniciované a aké možné dôsledky pre nesplnenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona im z právnej úpravy vyplývajú. Skutočnosť, že výbor konanie nezastavil, čo mylne očakávali, neznamená, že došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie vecí v ich prítomnosti a možnosti vyjadrenia sa ku všetkým dôkazom ani porušenie princípu právneho štátu. Aj túto námietku preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu